

Rok IV.

Nr 5.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILENSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Wilno, dnia 10 maja 1927 r.

Redakcja i Administracja:

Wilno, Wołana 10. Kuratorjum Okr. Szk. Wil. Konto P. K. O. Nr. 30.466.

Pojedyńcze numery do nabycia w Księgarni Stow. Naucz. Pol. w Wilnie ul. Królewska Nr. 1.

Pozycja	T R E Ś Ć :	str.
100. Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. o przekazaniu niektórych czynności nadzoru nad szkolnictwem zawodowym		148
101. Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dn. 29.VII.1925 w spr. rozkładu godzin w szkołach powszechnych dwujęzycznych		150
102. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. egzaminów wstępnych w bież. roku szkolnym		154
103. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. druku świadectw szkolnych		154
104. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie cen świadectw szkolnych		155
105. Okólnik M. W. R. i O. P. w sprawie składu świadectw szkolnych		155
106. Okólnik K. O. S. Wil. w spr. zakończenia roku szkolnego		156
107. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. stanu sanit. urzędów szkolnych		156
108. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. dnia spółdzielczości		157
109. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. zakupu maszyn do pisania		157
110. Okólnik M. W. R. i O. P. w spr. II-go zjazdu geografów i etnografów słowiańskich		158
111. Konkursy		158
112. Ruch służbowy		160
113. Ogłoszenie w sprawie kursów wakacyjnych		160
114. Dział nieurzędowy		161
Nowości wydawnicze		161
Od Redakcji i Administracji		162
Ogłoszenie		162

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 24 marca 1927 r.

o przekazaniu niektórych czynności nadzoru nad szkolnictwem zawodowym.

Na zasadzie art. 4 p. 1 i 12 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. № 50, poz 304) zarządzam co następuje:

§ 1. Wymienione w § 2 niniejszego rozporządzenia czynności, wchodzące w zakres przysługującego Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadzoru nad szkolnictwem zawodowym, przekazuje się:

- a) na terenie województwa warszawskiego, łódzkiego, białostockiego i lubelskiego — kuratorowi okręgu szkolnego warszawskiego;
- b) na terenie województwa krakowskiego i kieleckiego oraz co do Państwowej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie — kuratorowi okręgu szkolnego krakowskiego;
- c) na terenie województwa poznańskiego i pomorskiego — kuratorowi okręgu szkolnego poznańskiego;
- d) na terenie województwa lwowskiego, stanisławskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego — kuratorowi okręgu szkolnego lwowskiego;
- e) na terenie województwa wileńskiego, nowogródzkiego i poleskiego — kuratorowi okręgu szkolnego wileńskiego.

§ 2. Do czynności przekazanych należy:

1) nadzór nad wszystkimi szkołami zawodowymi z wyjątkiem szkół dokształcających; kurator, wykonywujący czynności przekazane sprawować będzie ten nadzór za pośrednictwem urzędników, pełniących służbę w podległym sobie kuratorjum okręgu szkolnego lub wyznaczonych do określonej pracy wizytacyjnej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród innych urzędników;

2) przedstawianie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wniosków w sprawie zakładania, przekształcania i zwiżania państwowych szkół i kursów zawodowych;

3) przedstawianie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wniosków w sprawie zezwoleń na otwarcie i prowadzenie szkół zawodowych niepaństwowych, zmiany warunków tych zezwoleń, czasowego zawieszenia lub zamknięcia oraz zatwierdzania statutów i programów tych szkół;

4) udzielanie zezwoleń na otwarcie i prowadzenie oraz zamykanie prywatnych kursów zawodowych;

5) przedstawianie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego projektów budżetów państwowych szkół i kursów zawodowych i asygnowanie sum w granicach budżetów;

6) przedstawianie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wniosków w sprawie mianowania, przenoszenia oraz zwalniania i pensjonowania wizytatorów szkół zawodowych, dyrektorów, kierowników, nauczycieli, instruktorów państwowych szkół zawodowych; i kursów;

7) zawieranie umów z personelem kontraktowym państwowych szkół i kursów zawodowych;

8) zatwierdzanie dyrektorów, kierowników, nauczycieli i instruktorów niepaństwowych szkół i kursów zawodowych;

9) składanie Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wniosków co do zapomóg szkołom zawodowym niepaństwowym z funduszy państwowych oraz z „funduszu specjalnego na rzecz szkół zawodowych”;

10) wydawanie w granicach statutów szkół zarządzeń co do życia pozaszkolnego młodzieży.

§ 3. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (poza nadzorem normalnym) zarządzać będzie doraźne wizytacje szkół i kursów zawodowych przez powołanych przez siebie znawców. Kuratorowi przysługuje prawo stawiania w tym względzie wniosków. Znacząca dokonywa wizytacji z udziałem przedstawiciela kuratora, wykonywującego czynności przekazane i składa Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego sprawozdanie, którego odpis przesyła się zainteresowanemu kuratorowi.

§ 4. W sprawie urlopów personelu nauczycielskiego państwowych szkół i kursów zawodowych przysługują kuratorowi, wykonywującemu czynności przekazane, te same prawa, jakie posiada kurator okręgu szkolnego w stosunku do personelu nauczycielskiego państwowych szkół średnich.

§ 5. Nadzór nad szkołami zawodowymi dokształcającymi sprawują kuratorzy okręgów szkolnych.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1927 r. Datę przejścia i zakres przekazywanych stopniowo czynności w stosunku do poszczególnych zakładów szkolnych oznaczy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wewnętrznymi zarządzeniami.

Warszawa, dnia 24 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. № 29, poz. 252).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego
(—) *Dr. Dobrucki.*

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 lipca 1925 r.

w sprawie rozkładu godzin w szkołach powszechnych dwujęzycznych, założonych na podstawie ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. U. Rz. P. Nr. 79, poz. 766).

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r., zawierającej niektóre postanowienia o organizacji szkolnictwa (Dz. U. Rz. P. Nr. 79 poz 766) zarządzam, co następuje:

§ 1. W publicznych szkołach powszechnych dwujęzycznych w rozumieniu art. 3 wymienionej na wstępie ustawy [polsko-ruskich (polsko-rusińskich) i polsko-białoruskich] wprowadza się na terenie województw, wyszczególnionych w art. 1 tejże ustawy (województwa lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, wołyńskiego, poleskiego, nowogródzkiego, okręgu administracyjnego wileńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego) podany w załączniku do niniejszego rozporządzenia rozkład godzin (załącznik 1).

§ 2. Wskazówki, odnoszące się do wprowadzenia w życie rozkładu godzin w szkołach powszechnych dwujęzycznych, zawiera dołączona do niniejszego rozporządzenia instrukcja (załącznik 2).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1925 r.

Warszawa, dnia 29 lipca 1924 roku (L 12335-I).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

St. Grabski.

Rozkład godzin w szkołach powszechnych dwujęzycznych
zorganizowanych w myśl art. 3 ust. z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79 poz. 766).

Stożek organi- zacji szkoły	7-mio klasowa							6-cio klasowa							5-cio klasowa							4-ro klasowa						
	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Nauczyciel	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Rocznik	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Oddział	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religia	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)
Język polski . . .	10	6	5	5	3	3	3	10	6	5	5	3	3	3	10	6	5	4	4	4	4	10	6	5	5	4	4	4
Język drugi wykładowy . . .	(10)	(6)	(5)	(5)	(3)	[3]	[3]	[10]	[6]	[5]	[5]	[3]	[3]	[3]	[10]	[6]	[5]	[5]	[4]	[4]	[4]	[10]	[6]	[5]	[5]	[4]	[4]	[4]
Język obcy . . .	—	—	—	—	(4)	[3]	[3]	—	—	—	—	[4]	[3]	[3]	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rachunki z geo- metrią	(6)	(4)	(4)	4	4	4	4	[6]	[4]	[4]	4	4	[4]	4	[6]	[4]	[4]	4	4	4	4	[6]	[4]	[4]	4	4	4	4
Przyroda	—	—	(2)	(2)	[2]	[3]	[4]	—	—	[2]	[2]	[2]	[3]	[3]	—	—	[2]	[2]	[3]	[3]	[3]	—	—	[1] ²	[3]	[3]	[3]	[3]
Geografia	—	—	1	2	2	2	4	—	—	1	2	2	2	4	—	—	1	2	3	2	5	—	—	2	2	2	2	5
Historia	—	—	2	1	2	2	4	—	—	2	1	2	2	4	—	—	2	1	2	3	5	—	—	2	2	2	2	5
Rysunki	2	2	1	(2)	[2]	[2]	[2]	2	2	[1]	[2]	[2]	[2]	[2]	2	2	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	2	2	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]
Roboty	(4)	(2)	(3)	(3)	3	3	2	[4]	[2]	[3]	2	3	3	2	[4]	[2]	[2]	[2]	3	3	2	[4]	[2]	[2]	[2]	3	3	2
Śpiew	(2)	(2)	(1)	(1)	1	1	1	[2]	[1]	[1]	1	1	1	1	[2]	[1]	[1]	1	1	1	1	[2]	[1]	[1]	[1]	1	1	1
Ćwiczenia cie- lesne	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Razem godzin tygodniowo . . .	21	25	28	28	30	30	30	21	25	28	28	30	30	30	21	25	28	28	30	30	30	21	25	28	30	30	30	30

Stożek organi- zacji szkoły	3-klasowa						2-klasowa					1-klasowa						
	I		II		III		I		II			I						
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5,6,7	1	2	3,4	5,6,7
Nauczyciel	I	II	podzielnie		niepodzielna		niepodzielnie		niepodzielnie		osob.		niepodzielna		nauka niepodzielna			
Rocznik	I	II	podzielnie		niepodzielna		niepodzielnie		niepodzielnie		osob.		niepodzielna		nauka niepodzielna			
Oddział	I	II	podzielnie		niepodzielna		niepodzielnie		niepodzielnie		osob.		niepodzielna		nauka niepodzielna			
Religia ¹⁾	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)
Język polski	14 2	7 2	7 2	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	9 2	9 2	8	8
Język drugi wykładowy	(14) (2)	(7) (2)	(7) (2)	(5)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(9) (2)	(9) (2)	(8)	(8)
Język obcy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rachunki z geo- metrią	(8) (2)	(6) (2)	(6) (2)	(3)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	(6) (2)	(6) (2)	(8)	(8)
Przyroda	-	-	-	[1] ²⁾	[2]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]	-	-	-	-
Geografia	-	-	-	2	2	3	2	2	3	2	3	2	3	5	-	-	-	-
Historia	-	-	-	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	5	-	-	-	-
Rysunki	2 2	2 2	1 2	1	2	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	1 2	1 2	1	1
Roboty	(2) (2)	(1) (2)	(1) (2)	(1)	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	[2]	(1) (2)	(1) (2)	(1) (2)	(1) (2)
Śpiew	2 2	1 2	(2) (2)	(2)	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	1 2	1 2	1	1
Ćwiczenia cie- lesne	2 2	(1) (2)	(1) (2)	(1)	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	[4] [2]	1 2	1 2	1	1
Razem godzin tygodniowo	24	28	14	16	28	30	30	30	30	30	30	30	30	30	12	22	22	22
															14	14	14	14
															18	18	18	18
															18	18	18	18
															32	32	32	32

¹⁾ Nauki religii udziela się w zasadzie w języku macierzystym dzieci. ²⁾ Głośno. ³⁾ Uczy się razem oddział 1, 2 i 3.
 Uwaga: Cyfry w kłammerach [] i nawiasach () oznaczają godziny w drugim języku wykładowym.

Załącznik Nr. 2.

I N S T R U K C J A

w sprawie wprowadzenia rozkładu godzin w szkołach powszechnych dwujęzycznych.*A) Przepisy ogólne.*

1. Naukę religii prowadzić należy w zasadzie w języku macierzystym dzieci.

2. Godzin, przeznaczonych na naukę języka polskiego w oddziale I, należy użyć na uczenie czytania i pisania (elementarza) w języku polskim. Godzin, przeznaczonych w tymże oddziale na naukę drugiego języka (ruskiego, białoruskiego), nauczyciel użyje na prowadzenie w tym języku przystępnych pogadanek. Treść do tych pogadanek czerpać będzie z najbliższego otoczenia dzieci, ich przeżyć codziennych i omawiać będzie przystępne co do treści obrazy i ilustracje. Naukę czytania i pisania (elementarza) w drugim języku nauczania rozpoczynać należy w drugim roku nauki.

3. Przy nauczaniu rachunków z geometrią, których nauka przewidziana jest w oddziałach niższych w drugim języku wykładowym (ruskim, białoruskim), nauczyciel winien również posługiwać się terminologią polską.

4. W innych przedmiotach nauczania należy najważniejsze terminy naukowe podawać w obu językach wykładowych.

5. Przy nauce śpiewu uwzględniać należy we wszystkich oddziałach pieśni w obu językach.

6. Normy co do używania jednego z języków nauczania w nauce poszczególnych przedmiotów obowiązują zasadniczo, począwszy od roku szk. 1925/6 we wszystkich oddziałach szkół powszechnych dwujęzycznych.

B) Przepisy przejściowe.

7. W szkołach, w których młodzież dotychczas nie uczyła się zupełnie drugiego języka nauczania, a które z początkiem roku szk. 1925/6 stają się dwujęzyczne, należy wprowadzić naukę czytania i pisanai (elementarza) w drugim języku we wszystkich oddziałach od drugiego początku. W następnym roku szkolnym dla młodzieży, która w roku szk. 1925/6 przejdzie naukę elementarza, należy wprowadzić odpowiednią książkę do czytania.

8. W szkołach, w których młodzież dotychczas nie uczył się zupełnie drugiego języka nauczania, a które z początkiem roku szkolnego 1925/6 stają się dwujęzyczne, wprowadza się już w roku 1925/6 wykład innych przedmiotów w języku drugim, według załączonego rozkładu godzin, o ile to ze względu na brak umiejętności czytania i pisanai w tym języku będzie w tym roku szkolnym możliwe, w każdym poszczególnym przedmiocie. Wnioski w tej sprawie poszczególnych kierowników szkół rozstrzyga przy zatwierdzaniu podziału godzin na rok szkolny 1925/6 inspektor szkolny.

„Przypominając powyższe rozporządzenia Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmiam, że postanowienia p. 7 i 8 przepisów przejściowych należy analogicznie stosować w szkołach, w których młodzież dotychczas nie uczyła się zupełnie drugiego języka nau czania, a które z początkiem roku szkolnego 1927/28 staną się dwu- języczne”.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

102.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

z dnia 6 maja 1927 r. (L. O. 10201/27).

**Do Dyrekcji wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, zawodo-
wych i powszechnych m. Wilna w sprawie egzaminów wstępnych w bie-
żącym roku szkolnym.**

Wobec wyznaczenia na dn. 2 lipca r. b. uroczystości, związanych z koronacją Cudownego Obrazu Najśw. M. Panny Ostrobramskiej, polecam przeprowadzić egzaminy wstępne wyjątkowo w tym roku w termi- nie od dn. 27 czerwca do 30 czerwca r. b. włącznie.

W związku z tem w dniach 27 i 28 czerwca mogą Dyrekcje na te- renie m. Wilna zwolnić część klas od normalnych zajęć szkolnych.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

103.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 27 kwietnia 1927 roku Nr. O. Prez. 2626-27.

**Do Kuratorów Okręgów Szkolnych
w sprawie druku świadectw szkolnych.**

W związku z okólnikiem z dnia 30 marca 1927 r. Nr. O. Prez. 716/27 w sprawie druku świadectw szkolnych Ministerstwo odnośnie do punktu 8 tego okólnika wyjaśnia co następuje:

ad a) Signum p. 1 dotyczy świadectw dla szkół powszechnych 6 i 7 klasowych; p. 2 świadectw dla szkół powszechnych 3, 4 i 5 klasowych; p. 3 świadectw dla szkół powszechnych 1 i 2 klasowych;

ad b) signum p. 4 dotyczy świadectw ukończenia szkół powszech- nych 6 i 7 klasowych; signum p. 5 świadectw ukończenia szkół powszech- nych 3, 4 i 5 klasowych; p. 6 świadectw ukończenia szkół powszechnych 2 klasowych; p. 7 świadectw ukończenia szkół powszechnych 1 klasowych;

ad e) półroczne świadectwa dla szkół ćwiczeń (C. 1) obowiązują w obydwóch półroczach;

ad f) signum p. 2 odnosi się do świadectw ukończenia szkoły ćwiczeń przy seminarjum nauczycielskiem.

Za Dyrektora Departamentu

(—) *Dr. Pollak*
Naczelnik Wydziału.

104.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 20 kwietnia 1927 r. L. O. Prez. 2433—27.

Do Panów Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie cen świadectw szkolnych.

Nawiązując do punktu 7 okólnika z dnia 30 marca 1927 r. Nr. O, Prez. 716/27, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia, że cena świadectwa rocznego dla gimnazjów państwowych została podwyższona do 8 gr.

Dyrektor Departamentu

(—) *Mieczysław Szerer.*

105.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 kwietnia 1927 r. L. o Prez. 2201/27.

Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie

w sprawie składu świadectw szkolnych.

Nawiązując do punktu 9 b. okólnika z dnia 30 marca 1927 r. L. O. Prez. 716/27, Ministerstwo zawiadamia, że składem świadectw dla szkół powszechnych na Okręg Szkolny Wileński będzie Księgarnia Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie (ul. Królewska).

Za Dyrektora Departamentu

(—) *Dr. Pollak*
Naczelnik Wydziału.

106.

O K Ó L N I K

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego.

z dnia 28 kwietnia Nr. O-9635-27

do Dyrekcji szkół zawodowych

w sprawie zakończenia roku szkolnego.

W uzupełnieniu Okólnika z dn. 31.III 27 Nr. II-7290-27 w sprawie zakończenia roku szkolnego (Dz. Urzęd. KOSW Nr. 4 poz. 85) Kuratorjum zawiadamia, że postanowienia tego Okólnika nie dotyczą tych szkół zawodowych, gdzie koniec roku szkolnego został uregulowany postanowieniem Min. W.R. i O. P.

Kurator Okr. Szkolnego
(—) *Dr. A. Ryniewicz.*

107.

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 kwietnia 1927 r. N. O. H. fiz. 299/27.

Do P. P. Kuratorów Okręgów Szkolnych

w sprawie stanu sanitarnego urzędów szkolnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wychodząc z założenia, że stan sanitarny lokali urzędów państwowych winien być wzorem czystości i ładu dla społeczeństwa, zarządziło niezwłoczne doprowadzenie do należytego porządku, w myśl obowiązujących przepisów sanitarnych, wszystkich lokali pomieszczeń urzędowych oraz ich otoczenia (sienie, podwórza, klatki schodowe i t. p.) oraz tych miejsc, do których mają dostęp nie tylko urzędnicy, lecz także i osoby postronne (interesanci, publiczność).

Podając powyższe do wiadomości p. p. Kuratorów, polecam wydanie podobnych zarządzeń co do utrzymania czystości w lokalach kuratorskich, oraz p. p. inspektorom szkolnym co do utrzymania czystości w lokalach inspektoratów szkolnych.

Minister
(—) *Dr. Dobrucki.*

108.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 16 kwietnia 1927 r. Nr. O. Prez. 1927/27.

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Liceum Krzemienieckiego

w sprawie dnia spółdzielczości.

Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości w Polsce zawiadomił Ministerstwo, że w niedzielę 12 czerwca r. b., będzie urządzony w całym Państwie Dzień Spółdzielczości celem propagandy idei spółdzielczej. Podobnie jak w latach ubiegłych, Ministerstwo poleca poświęcić w dniu 11 czerwca 1927 roku jedną godzinę nauki szkolnej omówieniu zagadnienia spółdzielczości i propagandzie idei spółdzielczości we wszystkich klasach (oddziałach) szkół, podległych Ministerstwu, w których kształci się młodzież powyżej lat 10-ciu. Materiały i wskazówki do pogadanek znajdują się w broszurze, rozesłanej w roku ubiegłym przez Centralny Komitet.

Minister

(—) *Dr. Dobrucki.*

109.

OKÓLNİK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 31 marca 1927 r. N. O. Prez. 1860-27.

Do P.P. Inspektorów Szkolnych

w sprawie zakupu maszyn do pisania przez władze i urzędy państwowe.

Opierając się na okólniku Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 18 marca 1927 r. N. H. Z. I. Re-32, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oznajmia, że umowa o dostawę maszyn do pisania firmy „Remington“ została obecnie zlikwidowana wskutek wyczerpania zamówionej w swoim czasie ilości maszyn.

Wobec powyższego okólnik tutejszy z dnia 3 marca 1925 r. Nr. O. Prez. 1007/25 traci swą ważność, a instytucje państwowe mogą nabywać maszyny do pisania w rozmaitych firmach w drodze zwykłego przetargu.

Za Ministra

(—) *M. Szerer.*

Dyrektor Departamentu

O K Ó L N I K

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 2 maja 1927 r. Nr. 11. 3348/27.

Do Kuratorów wszystkich Okręgów Szkolnych

W sprawie II Zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów.

Komitet Organizacyjny II Zjazdu Słowiańskich Geografów i Etnografów w Polsce zwrócił się w grudniu 1925 r. bezpośrednio do dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących z prośbą o doręczenie, załączonych do pisma, programu i druków Zjazdowych do rąk nauczycieli-geografów, celem skłonienia ich do udziału i współpracy w Zjeździe. Udział w Zjeździe wyobraża sobie Komitet w przystąpieniu nauczycieli w charakterze członków Zjazdu oraz w możliwie licznej nadsyłaniu przez nich referatów z dziedziny dydaktyki.

Wobec tego, że akcja Komitetu tylko w małej mierze została przez nauczycieli czynnie poparta, Ministerstwo poleca Kuratorjum przypomnieć dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących tę sprawę i zachęcić interesowanych nauczycieli do *licznego* udziału w Zjeździe, który się odbędzie w okresie Zielonych Świąt. Ministerstwo oznajmia również, że konkretne prośby nauczycieli, pragnących wziąć udział w Zjeździe, o urlop na okres Zjazdu (od dnia 1—11 czerwca b. r. w Krakowie) należy traktować życzliwie. Adres Komitetu Organizacyjnego: Kraków, ul. Grodzka Nr. 64.

Za Ministra

(—) Dr. Z. Zagórowski

p. o. Dyrektora Departamentu.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem dodatkowy konkurs na następujące stanowiska nauczycieli gimnazjów państwowych Okręgu Wileńskiego:

1. historii z geografją oraz języka francuskiego i niemieckiego w Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Wilejce;
2. języka polskiego w Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Świecianach;
3. przyrody z geografją w Gimnazjum im. Księdza Grzegorza Piramowicza w Dziśnie.

O wymienione stanowiska ubiegać się mogą osoby, posiadające kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich, będące obywatelami polskimi o nieskazitelnej przeszłości, władające poprawnie językiem polskim w mowie i piśmie oraz mogące się wykazać świadectwem lekarskim o przydatności do zawodu nauczycielskiego.

Do wyżej wymienionych stanowisk przywiązane jest uposażenie

służbowe, określone Ustawą z dn. 9 X 1923 r. z późniejszymi zmianami i modyfikacjami.

Wymienione posady będą do objęcia od dnia 1 września 1927 r. Odpowiednio udokumentowane podania wnosić należy do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie w ciągu sześciu tygodni od daty ukazania się niniejszego konkursu w „Dzienniku Urzędowym“ Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Nauczyciele czynni w szkołach państwowych powinni wnosić podania w drodze służbowej.

Konkursy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady:

- 1) nauczyciela 3-klas. publicznej szkoły powszechnej w Ulinie, gm. łużeckiej, pow. dziśnieńskiego, od dnia 1 września 1927 roku.
- 2) nauczyciela 1-klas. publ. szkoły powszechnej w Ruczaju, gm. szarkowskiej, pow. dziśnieńskiego od dnia 1 września 1927 roku.
- 3) nauczyciela 3-klas. publ. szkoły powszech. w Porzeczcu Cerkiewnem, gm. łużeckiej, pow. dziśnieńskiego od dnia 1 września 1927 roku.
- 4) nauczyciela 1-klas. publ. szkoły powsz. w Polakach Małych, gm. miorskiej, pow. brasławskiego od dnia 1 września 1927 roku.
- 5) nauczyciela 2-klas. publ. szk. powsz. w Trybuchach, gm. drujskiej, pow. brasławskiego, od dnia 16 czerwca 1927 roku.
- 6) nauczyciela 2-klas. publ. szk. powsz. w Zarzeczcu, gm. słobódzkiej, pow. brasławskiego od dnia 1 września 1927 roku.
- 7) nauczyciela 2-klas. publ. szk. powsz. w Olszewie, gm. świrskiej, pow. święciańskiego od dn. 1 września 1927 roku.
- 8) nauczyciela 2 klas. publ. szk. powsz. w Kocielnikach, gm. michałowskiej, pow. święciańskiego od dn. 1 września 1927 roku.
- 9) nauczyciela 1-klas. publ. szk. powszech. w Downielach, gm. michałowskiej, pow. święciańskiego od 1 września 1927 r.
- 10) kierownika 5-klas. publ. szkoły powszechnej w Duksztach, gm. duksztańskiej, pow. święciańskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 11) nauczyciela 7-klas. publ. szk. powsz. w N.-Święcianach, pow. święciańskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 12) nauczyciela 1-klas. publ. szk. powsz. w Wasiukach, gm. łuckiej, pow. postawskiego, od dnia 1 września 1927 r.
- 13) nauczyciela 1-klas. publ. szkoły powsz. w Kalitach, gm. duniłowickiej, pow. postawskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 14) nauczyciela 7-klas. publ. szk. powszechnej w Smorgoniach, pow. oszmiańskiego od dnia 1 września 1927 r.
- 15) nauczyciela 3-klas. publ. szkoły powsz. w Borunach, gm. kucewickiej, pow. oszmiańskiego, od dn. 1 września 1927 r.
- 16) nauczyciela 1-klas. publ. szk. powsz. w Zawielciach, gm. worniańskiej, pow. wileńsko-trockiego od dn. 1 września 1927 r.
- 17) nauczyciela 2-kl. publ. szkoły powszechnej w Czarnym Borze, gm. rudomińskiej, pow. wil.-trockiego od dn. 16 czerwca 1927 r.
- 18) nauczyciela 1-kl. publ. szkoły powsz. w Zalesiu, gm. ilskiej, pow. wilejskiego od dn. 1 września 1927 r.

Kandydaci z pełnemi kwalifikacjami, którzy obecnie w zawodzie nauczycielskim nie pracują, powinni wnosić należycie udokumentowane podania bezpośrednio do Kuratorjum, załączając oryginał świadectwa dojrzałości, świadectwo Lekarza Urzędowego o przydatności fizycznej do zawodu nauczycielskiego, dowód obywatelstwa polskiego, dowód, stwierdzający stosunek do służby wojskowej (mężczyźni), wyciągi metryczne i własnoręcznie napisany życiorys.

Pożądane jest zaznaczenie w podaniu, że w razie nieotrzymania posady w ściśle określonej szkole, kandydat reflektuje również na inne wolne stanowiska.

Nauczyciele czynni, powinni składać podania w drodze służbowej, załączając własnoręcznie napisany życiorys.

Podania należy składać do dnia 10 czerwca 1927 r.

112.

Ruch służbowy.

Kuratorjum Okr. Szkoln. w Wilnie.

1. Dr. Stanisław Stetkiewicz, Naczelnik Wydziału Kuratorjum O.S.W., został przeniesiony od dn. 1.IV.27 na stanowisko Naczelnika Wydziału do Ministerstwa W. R i O. P.

2. P. Stefan Pogorzelski, Naczelnik Wydziału Kuratorjum O.S. Łódzkiego, został przydzielony od dn. 15.IV.27 do Kuratorjum O.S.W. i objął kierownictwo Wydziału Szkół Powszechnych.

113.

Ogłoszenie.

Kuratorjum podaje do wiadomości nauczycieli szkół powszechnych Okręgu Wileńskiego, że Inspektorat Szkolny w Oszmianie organizuje w I-ym terminie (w lipcu 1927 r.) prywatny jednomiesięczny wakacyjny Kurs wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego dla mężczyzn nauczycieli wykwalifikowanych.

Zgłoszenia na wspomniany Kurs należy przysyłać bezpośrednio do p. Inspektora Szkolnego w Oszmianie w terminie do dnia 15 czerwca 1927 r. z dołączeniem 10 zł. tytułem wpisowego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego

(—) *Stefan Pogorzelski*

Naczelnik Wydziału.

Dział nieurzędowy.

Nowości wydawnicze.

1. *Malot H.* Dla rodziny. Powieść dla młodzieży w przeróbce F. Morzyckiej. Nakł. „Naszej Księgarni”. Cena 1 zł. 80 gr.
2. *Malot H.* Bez rodziny. Powieść dla młodzieży w opracowaniu F. M. Nakł. „Naszej Księgarni”. Cena 2 zł. 40 gr.
3. *Gask L.* Bohaterski Bruno. Powieść, opracowała G. M. Nakł. „Naszej Księgarni”. Cena 40 gr.
4. *Teresa Jadwiga.* Zwycięzca z pod Kircholmu. Nakł. „Naszej Księgarni”. Cena 40 gr.
5. *Radwanowa H.* Słowniczek ortograficzny. Nakł. „Naszej Księgarni”. Cena 1 zł. 50 gr.
6. *Tablice ścienne zabytków przedhistorycznych Wielkopolski.* Tablica I. Epoka kamienna. Tablica II. Epoka brązowa i wczesnożelazna. Cena obu tablic, wykonanych w litografii barwnej, razem 6,40 zł. Skład główny w Księgarni Uniwersyteckiej Fiszera i Majewskiego w Poznaniu. Tablice te stanowią dla każdej szkoły cenny środek poglądowy przy nauczaniu początków historii Polski.
7. *Czasopismo (kwartalnik) p. t. Z otchłani wieków,* poświęcony pradziejom Polski. Cena prenumeraty rocznej 2 zł. (z przesyłką). Adres redakcji: Dr. Bożena Stelmachowska, Poznań, ul. Niegolewskich 16.
8. *Zarzewie lepszej przyszłości.* Wilno. Czasopismo to, poświęcone wychowaniu młodzieży w domu i szkole oraz sprawom szkolnictwa powszechnego, Kuratorjum poleca uwadze p.p. Inspektorów, Kierowników i Nauczycieli. Redakcja i Administracja: Wilno, Zarzeczce 5. Cena numeru pojedynczego—50 gr.; w prenumeracie 12 numerów—5 zł.
9. *Kaden Bandrowski Juliusz* Miasto mojej matki, wydanie II, z ilustracjami T. Gronowskiego. Wyd. Ossolineum.
10. *Ossendowski F. A.* Wśród czarnych (z reprodukcjami fotograficznymi). Wyd. Ossolineum, Lwów.
11. *Galer Józef.* Nowoczesne cegielnictwo — zarys fabrykacji cegieł, dachówek, pustaków, drenów i t. p. wyrobów, przy uwzględnieniu najnowszych urządzeń technicznych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.
12. *Plautus* — Kupiec. Przełożył i opracował G. Przychocki. Bibliot. Narodowa. Kraków.
13. *J. J. Rousseau* — O umowie społecznej. Przełożył i opracował M. Starzewski. Biblij. Narodowa. Kraków.

14. *Stanisław Lisiecki* — Nauka Platona o prabycie duszy. Kraków 1927. Krak. Sp. Wydawnicza.

15. *Mieczysław Hartleb* — Nagrobek Urszulki. Studjum o genezie i budowie Trenów J. Kochanowskiego. Kraków 1927, Krak. Sp. Wyd.

16. *Kazimiera Bakszewiczowa* — Nauka i technika pisania. Wilno 1927. Cena 3 zł. 20 gr.

W przeciwieństwie do rozpowszechnionych dotąd metod nauczania pisania, które kładły nacisk przedewszystkiem na rezultat ruchu, t. j. na otrzymywany kształt liter, książka niniejsza przenosi punkt ciężkości przy pisaniu na prawidłowość ruchu — t. zn. jego swobodę, wygodę i rytm, traktując to według najnowszych danych nauki. To też zainteresowuje przedewszystkiem samem zjawiskiem ruchu i zaleca odpowiednie ćwiczenia dla wyrobienia dobrego i pośpiesznego pisania. Metoda pisania, omawiana przez autora, daje możliwość zaoszczędzenia wzroku i zapobiega tak częstemu u dzieci skrzywieniu kręgosłupa i ściśnięciu klatki piersiowej. Praca ilustrowana jest zdjęciami różnych sposobów trzymania ręki przy pisaniu.

17. Kazimierz Bukowski. Władysław St. Reymont, próba charakterystyki. „Nasza biblioteka” № 160 Lwów—Warszawa—Kraków. 1927.

18. Klemens Junosza (Szaniawski) Muzykanci. Łaciarz. „Nasza biblioteka” № 12. Lwów—Warszawa—Kraków. 1927.

19. Walerjan Sikorski. Gimnastyka, podręcznik metodyczny dla seminarjów i kursów nauczycielskich. Część I. metoda ćwiczeń gimnastycznych. Lwów—Warszawa—Kraków. Wyd. zakładu narodowego im. Ossolińskich. 1927. Cena zł. 5.20.

Od Redakcji i Administracji.

Pierwszy nakład wyciągu z przepisami dla młodzieży w postaci wkładki do legitymacyj uczniowskich został wyczerpany.

Zakłady naukowe, które pierwotnie nie nadesłały zamówień na okładki lub zamówiły niedostateczną ilość, mogą uzupełnić zamówienie do dnia 15-go czerwca r. b.

Cena jednej wkładki wynosi 10 groszy.

O g ł o s z e n i e.

Gajgerówna Helena, nauczycielka, zgubiła legitymację Nr 81, którą unieważnia się

Warunki umieszczenia ogłoszeń: Cała strona zł. 120.—, Pół strony 65 zł.—
Czwierć strony zł. 35.—. Ogłoszenia mniejsze niż $\frac{1}{4}$ kolumny liczą się od wyrazu po 20 gr
za wyraz.

Ogłoszenia umieszcza się **tylko po zapłaceniu zgóry** przypadającej należności (konto Nr. 30466) w P. K. O.. Administracja pozostawia bez odpowiedzi nadesłane do druku ogłoszenia, o ile jednocześnie należność nie została wpłacona.

Druk. „Lux”, Wilno.